

Fredagsintervjun, 5 oktober 2018:

Fredagsintervjun: Birgitta Wännström, producent och delägare Bigster

Birgitta Wännström, producenten bakom storsuccén Gåsmamman, har gjort avtryck i tv-industrin under många år. Men det är inte förrän nu hon helt hittat hem som producent. Tillsammans med tidigare Discovery-chefen Calle Jansson och skådespelerskan Alexandra Rapaport driver hon sedan en tid tillbaka produktionsbolaget Bigster, där Gåsmamman är en av titlarna.

- Min absoluta höjdpunkt i karriären hittills är nu. Det här har jag drömt om i femton år, att driva ett eget produktionsbolag. Har man bara en produktion är man bara producent, men har man två är man ett produktionsbolag. Och nu har vi det, med fler på gång. Det här är att nå drömmen.

Wännströms stora kliv in i producentrollen var med Maria Wärn och skapandet av Eyeworks dramaavdelning. Men hennes första stora händelse i tv-produktion inträffade redan på 80-talet: Lördag med Larsson på Cirkus.

- Det var 1987 och jag var produktionsassistent. Jag bara kände: Yes, tv! Min kompis mamma jobbade på SVT, på inköpsavdelningen, och jag fick prya där i gymnasiet. Senare fick jag jobb hos Sam Nilsson, som då var tv-chef, som assistent hos hans sekreterare. Men jag ville in i produktion.

Bigsters verkliga guldgås är såklart Gåsmamman. Birgitta jobbade mycket med Alexandra redan under inspelningen av första säsongen. När de sedan fick ytterligare ett projekt ihop, Heder, bestämde de gemensamt att det skulle ligga hos Mountain Dog, som var Birgittas bolag då. Men mötet med Calle Jansson, som då fortfarande var chef på Discovery, ledde till att trion tänkte vidare. Det blev Bigster.

*Birgitta Wännström,
producent och delägare, Bigster*

- Vi hade väldigt mycket samma tankar, samma önskemål och värderingar. Vi är ju helt olika i våra roller och ganska olika som personer, men väldigt intresserade av varandras områden.

Gåsmamman blev till då Birgitta hade startat Endemol Drama, innan Endemol Shine blev till. Hon hittade den efter förlaga i Holland och fick fria händer. Men hon ville ändå vidare.

- Jag saknade egentligen inget i min roll. Det var redan så mycket jag som gjorde

den. Men det klart att jag längtade efter att få driva det helt själv. Och Bigster har så klart andra tankar och värderingar än vad Endemol Shine, ett av världens största produktionsbolag, har. Här bestämmer bara vi. Och det är jätteroligt.

Från nästa säsong lämnar Gåsmamman Kanal5 för att helt ligga hos Bonnier Broadcasting. Först på C More och sedan TV4. Varför denna förändring?

- Det har hela tiden varit C More och Discovery. Fram till nu. Och när vi startade var det en ovanlig konstellation. Men nu, från nästa säsong, blir det alltså bara Bonnier Broadcasting. Femman har ju älskat sin gåsmamma, men det känns som att fokus inte ligger på drama. Dessutom hade de nog gärna sänt först, innan C More.

Blir det flera produktioner som görs som samarbeten?

- Heder som vi spelar in nu är bara på ett ställe, på NENT Group. Vi har flera andra produktioner under utveckling för tillfället och då är det bara en kanal som gäller. Men jag tror absolut på nya konstellationer för att det är så svårt att finansiera en dramaserie.

Thelma & Louise lades ner förra året, Titan förra månaden efter 30 år. Finns det plats för ännu ett produktionsbolag?

- Det är klart att vi tänkte på det. Men vi känner oss trygga i att vi med vår gemensamma kompetens både är bra på det vi gör och också kommer göra det på ett annorlunda sätt. Jag tänker att det inte bara är tur att vi har två dramaserier i produktion och ytterligare tre med finansierad utveckling. Det handlar också om att hitta rätt pris för rätt produktion. Jag gillar inte

uttrycket billig drama för då tänker man sämre drama. Det vi gör är kvalitetsdrama för en lägre kostnad.

Hur lyckas ni med det?

- Det är inte på bekostnad av innehållet, vilket Gåsmamman är ett bra exempel på. Den är mycket billigare än de flesta dramaserier. Istället satsar vi på bra folk som kan vända och vrida och som har kunskapen att ta annorlunda beslut. Och sedan kommunicerar jag som producent med allt från produktionsledare till manusförfattare: om vi gör det här kan vi inte göra det här, hur mycket tillför den exploderande bilen på motorvägen, kontra vad det kostar? Det finns något kreativt i det arbetssättet, man får annat fokus och ifrågasätter vad som ska göras.

Tidigare i år kunde vi läsa om serien Brink, som skulle börja spelas in. Var ligger ni med den för tillfället?

- Brink är ett av tre projekt som vi har en finansierad utveckling för. Som nystartat bolag utvecklar ingenting utan att ha med externa intressenter på finansieringssidan. Vi hoppas och tror självklart att alla dessa tre projekt kommer gå till produktion.

Ni tänker såklart skandinaviska marknaden först, men hur viktigt är det att ha i bakhuvudet hur en serie ska fungera på utlandsmarknaden?

- Jag tror så 100-procentigt på att man måste ha kärnidé - och det är den man brinner för. Allt annat kommer sen. Jag skapar aldrig något utifrån att det ska gå att sälja utan för att den är så himla bra. Jag har gjort det andra och det blir inte bra. Det blir en konstruktion som inte riktigt fäster. Det är så jäkla svårt att göra bra drama, en lång

process och mycket som måste stämma, så det måste vara något man brinner för.

Produktionsbolagen i Sverige har mindre marginaler, trots att det görs fler produktioner. Vad beror det på?

- Visst produceras det mycket mer, i alla fall vad gäller drama, och det märks bland annat på att vi har svårt att få folk. Och det i sin tur trissar upp lönerna. Fler och fler bolag vill slå sig in på dramaproduktion och då blir konkurrensen så klart stenhård. De som betalar har inte mer pengar än tidigare, kanske snarare mindre för att de behöver göra mer för att behålla tittare och abonnenter. Pengarna kommer inte till lika snabbt som efterfrågan ökar.

Att internationella jättar som HBO och Netflix opererar på nordiska marknaden - är det positivt?

- Ju fler köpare, desto bättre. Det tycker jag har varit besvärligt förut. Först var det bara SVT, sedan kom TV4, TV3 och Kanal 5. Fler köpare är jättebra tror jag, i alla fall för produktionsbolagen.

Birgitta Wännström är positiv till tanken på produktionsincitament, som tidigare näringsminister Mikael Damberg och kulturminister Alice Bah Kuhnke förberett för till 2019. Men där finns mer att göra.

- Jag tycker att det är synd att SFI tog bort sitt stöd till tv-produktion. Vi har fått det tidigare på Gåsmamman, de säsonger som varit, men nu kan vi inte söka det längre. Och jag förstår inte hur de tänker. Visserligen finns Nordisk Film & TV Fond, men de har vissa kriterier. Det konstnärliga värdet på en tv-serie kan absolut vara lika stort som på en film.

Vad får dig att fastna för en viss historia?

- Ofta när man får en pitch behövs intresse för historien. Jag behöver känna att jag kan tillföra något. Men ibland händer något annat, som en serie vi förbereder nu i en genre jag vanligtvis inte har något till övers för: skräck. Men jag kan se hur spännande det kan bli. Det är dock än så länge ett hemligt projekt.

Storsatsningen Heder är inne på femte inspelningsveckan. 14 december ska det vara klart. Här möter vi stjärnkvartetten Alexandra Rapaport, Eva Röse, Julia Dufvenius och Anja Lundqvist som alla spelar delägare i en advokatbyrå. Fyra kvinnor i fokus alltså. Och med Maria Wern och Gåsmamman i bagaget kan vi ana en trend.

- Jag vet, men det har aldrig varit ett aktivt val. Jag kan inte säga att det är mer spännande att berätta om kvinnor än om män, men det har blivit spännande att berätta om kvinnorna i de serier vi skapat. Och i Heder har vi fyra kvinnor i huvudrollerna. Vi är också många kvinnor på redaktionen. Det har blivit så, att jag jobbar mycket med kvinnor, för att jag har valt att jobba med de bästa.

Och Alexandra, Anja och Julia är, tillsammans med Sofia Helin, producenter för serien bredvid Birgitta.

- Jag tycker verkligen om att jobba så tätt med skådespelare. Alexandra jobbar ju med andra bolag som skådespelare, men vad gäller innehåll och manusutveckling bara hos oss. Hon har ju fantastisk erfarenhet.

Hur ser en vanlig dag ut för dig?

- Det beror på var vi är i produktionscykeln. Vi har nu flera projekt i olika stadier. Jag läser mycket manus, dock oftast efter

arbetsdagen på helger och kvällar. Sedan är det mycket möten. Eftersom jag är producent för alla våra serier så sker avstämning dagligen med alla produktioner. Sedan är det ekonomi, antingen med Calle på bolagsnivå eller ekonomi i produktion. Lika mycket som jag brinner för innehållet och är med i manusarbete och utveckling har jag stenkoll på ekonomin. Vi vrider och vänder varje dag, med regissör, med linjeproducent. För mig är det ett enormt kreativt arbete.

Måste du ha ett visst mått av kontrollbehov som producent?

- Jag har faktiskt jättelite kontrollbehov. Jag är däremot bra på att delegera. Jag vet alltid precis vem jag ska fråga om olika saker. Visst behövs kontroll, men inte på det sätt att stänga inne information. Jag är tvärtom mån om att sitta på så lite egen information som möjligt. Jag vet ju ingenting bäst, men jag kan få ihop dom bästa.

Bigster har ett nära samarbete med Echo Rights, som distribuerar serier och rättigheter globalt, vad gäller alla produktioner. Förutom då Gåsmamman, för den rättigheten äger Endemol.

- Echo Rights är väldigt involverade och intresserade, det är det vi gått igång på. De är med ganska tidigt i produktionen och vi gör upp en plan tillsammans: hur ser finansieringen ut, hur mycket av hela kostanden för produktionen behöver vi i vidareförsäljning? Och så gör vi ett upplägg tillsammans. Sedan säljer dom. De kommer att jobba med såväl presales som readymades för oss. Vi är ofta beroende av presales för att få ihop finansieringen och där är tyskar viktiga. Echo Rights

har ett annorlunda kontaktnät, mycket i Mellanöstern och Turkiet, vilket är spännande.

Vad ser du själv för tv-serier?

- West Wing - alltid! Jag ser den igen nu, för åttonde gången tror jag. Den där briljansen... Det är en absolut favorit. Sedan tycker jag väldigt mycket om Happy Valley. Jag borde ju hitta en svensk serie också, jag ser mycket svenskt som jag tycker om. Och jag gillar att även se lättsamma serier, att titta enbart för att bli underhållen. Det får inte bli för tungt, då blir jag för engagerad. Jag kunde till exempel inte se Mad Men, blev så upprörd över kvinnosynen. Däremot tycker jag om Suits. Det är kvalitetsmässigt inte den bästa direkt, men som underhållning fungerar det. Och ska jag välja en svensk serie blir det Innan vi dör.